

Függvények

2015. július 13.

Határozza meg a következő határértékeket!

1. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (2 + 7^{-x} - 15^x) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (2 + 7^{-x} - 15^x) = (2 + 0 - \infty) = -\infty$$

2. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (2 + 7^{-x} - 15^x) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (2 + 7^{-x} - 15^x) = (2 + \infty - 0) = \infty$$

3. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow 0} (2 + 7^x - 15^x) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 0} (2 + 7^x - 15^x) = (2 + 7^0 - 15^0) = 2 + 1 - 1 = 2$$

4. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^5 - 4x^7 + 4) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^5 - 4x^7 + 4) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^7 \left(\frac{1}{x^2} - 4 + \frac{4}{x^7} \right) = (-\infty(-4)) = \infty$$

5. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x^5 - 4x^7 + 4) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x^5 - 4x^7 + 4) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^7 \left(\frac{1}{x^2} - 4 + \frac{4}{x^7} \right) = (\infty(-4)) = -\infty$$

6. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -1} (x^5 - 4x^7 + 4) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -1} (x^5 - 4x^7 + 4) = (-1)^5 - 4(-1)^7 + 4 = 7$$

7. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow 1} (5x^2 - 3x - 2) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 1} (5x^2 - 3x - 2) = 5 \cdot 1^2 - 3 \cdot 1 - 2 = 0$$

8. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -\frac{2}{5}-} \frac{5x^2 - 3x - 2}{15x + 7} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\frac{2}{5}-} \frac{5x^2 - 3x - 2}{15x + 7} = \frac{0}{1} = 0$$

9. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \frac{3}{2}+} \log_4(8x + 4) =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{3}{2}+} \log_4(8x + 4) = \log_4 16 = 2$$

10. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (\cos 2x - 2 \sin x + 5) =$$

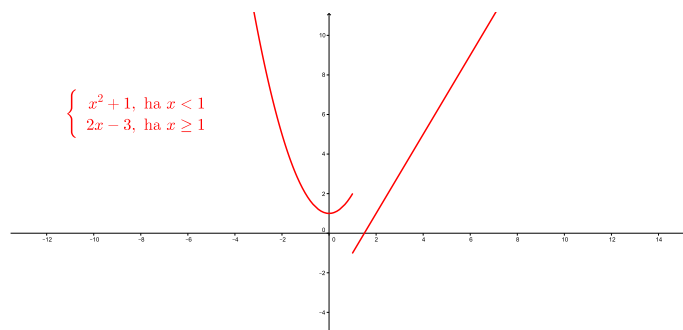
Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (\cos 2x - 2 \sin x + 5) = \cos 2 \frac{\pi}{2} - 2 \sin \frac{\pi}{2} + 5 = -1 - 2 + 5 = 2$$

11. **Feladat:** Ábrázolja f függvényt és olvassa le az f jobb- és baloldali határértékét az $x = 1$ pontban! Majd adja meg f határértékét $x = 1$ pontban!

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 3 & \text{ha } x \geq 1 \\ x^2 + 1 & \text{ha } x < 1 \end{cases}$$

Megoldás:

Az ábráról a következő jobb -és baloldali határérték olvasható le:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -1$$

Mivel a jobb és baloldali határértékek különbözőek, $x = 1$ pontban f függvénynek nem létezik határértéke.

Megjegyzés: Ábra nélkül a határértékeket behelyettesítéssel is meg tudjuk határozni:

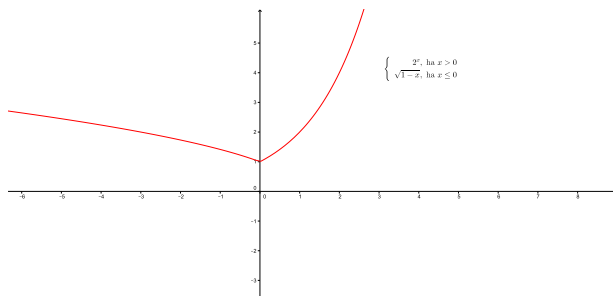
$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 + 1) = 1 + 1 = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (2x - 3) = 2 - 3 = -1$$

12. **Feladat:** Ábrázolja f függvényt, majd olvassa le az f jobb - és baloldali határértékét az $x = 0$ pontban! Majd adja meg f határértékét $x = 0$ pontban!

$$f(x) = \begin{cases} 2^x & \text{ha } x > 0 \\ \sqrt{1-x} & \text{ha } x < 0 \end{cases}$$

Megoldás: Ábrázoljuk f -t.

Az ábráról a következő jobb -és baloldali határértékek olvashatóak le:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 1$$

Mivel a jobb- és baloldali határértékek megegyeznek, f függvénynek létezik határértéke és $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$.

Megjegyzés: Behelyettesítéssel következőképpen járhatunk el:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (\sqrt{1-x}) = \sqrt{1-0} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} 2^x = 2^0 = 1$$

13. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{4x+1}{6-2x} =$$

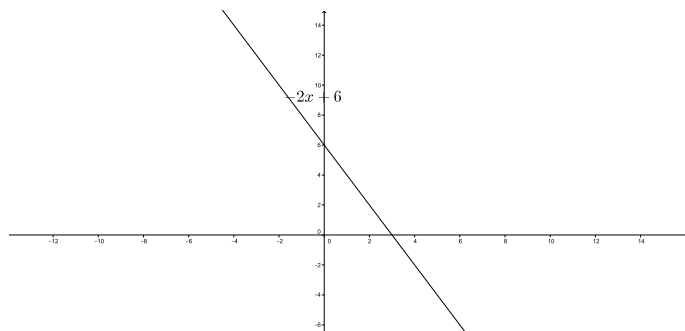
Megoldás: Véges helyen vizsgáljuk a határértéket, helyettesítsünk be 3-t.

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{4x+1}{6-2x} = \frac{13}{0}$$

Mivel a számláló nem nulla, a nevező 0, további vizsgálatra van szükség. Ha meg tudjuk mondani, hogy a nevező milyen értékeken keresztül tart 0-hoz, akkor felhasználhatjuk, hogy

$$\frac{1}{0} = \begin{cases} \frac{1}{0^+} = \infty \\ \frac{1}{0^-} = -\infty \\ \frac{1}{0^\pm} = \text{divergens} \end{cases}$$

Ábrázoljuk a nevezőben lévő $g(x) = -2x + 6$ függvényt. Majd olvassuk

le a nullához közelítés irányát. Az ábrán jól látható, hogy ha 3-nál

nagyobb értékeken keresztül közelítünk 3-hoz, akkor a helyettesítési értékek negatív számokon keresztül közelítik meg nullát.

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{4x + 1}{6 - 2x} = \frac{13}{0} = \frac{13}{0^-} = 13 \frac{1}{0^-} = 21 \cdot (-\infty) = -\infty$$

14. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{4x + 1}{6 - 2x} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{4x + 1}{6 - 2x} = \frac{13}{0}$$

Az előző feladatnál lévő ábra alapján balról közelítve 3-t, nevezőben a helyettesítési értékek pozitív számokon keresztül közelítik meg a nullát.

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{4x + 1}{6 - 2x} = \frac{13}{0} = \frac{13}{0^+} = 13 \frac{1}{0^+} = 13 \cdot \infty = \infty$$

15. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} = \frac{5}{0}$$

Mivel a nevezőben egy teljes négyzet szerepel a nullához közelítés csak pozitív számokon keresztül lehet, így a keresett határérték:

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} = \frac{5}{0^+} = \infty$$

16. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} = \frac{5}{0}$$

Mivel a nevezőben egy teljes négyzet szerepel a nullához közelítés akár jobbról, akár balról csak pozitív számokon keresztül lehet, így a keresett határérték:

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{1 - x}{(x + 4)^2} = \frac{5}{0^+} = \infty$$

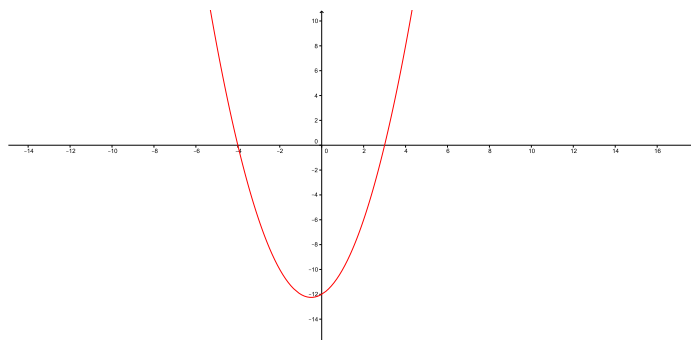
17. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{x}{x^2 + x - 12} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{x}{x^2 + x - 12} = \frac{-4}{0}$$

Ábrázoljuk a nevezőben szereplő $g(x) = x^2 + x - 12$ hozzárendeléssel adott függvényt, majd olvassuk le a közelítés irányát.

$$\lim_{x \rightarrow -4^-} \frac{x}{x^2 + x - 12} = \frac{-4}{0^+} = -\infty$$

18. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{4x + 1}{5 - x} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{4x + 1}{5 - x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x(4 + \frac{1}{x})}{x(\frac{5}{x} - 1)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{4 + \frac{1}{x}}{\frac{5}{x} - 1} = -4$$

19. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x - 5}{4x^2 + 7x - 15} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x - 5}{4x^2 + 7x - 15} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2(1 + \frac{3}{x} - \frac{5}{x^2})}{x^2(4 + \frac{7}{x} - \frac{15}{x^2})} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{3}{x} - \frac{5}{x^2}}{4 + \frac{7}{x} - \frac{15}{x^2}} = \frac{1}{4}$$

20. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 3x - 5}{4x^2 + 7x - 15} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 3x - 5}{4x^2 + 7x - 15} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(1 + \frac{3}{x} - \frac{5}{x^2}\right)}{x^2 \left(4 + \frac{7}{x} - \frac{15}{x^2}\right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 + \frac{3}{x} - \frac{5}{x^2}}{4 + \frac{7}{x} - \frac{15}{x^2}} = \frac{1}{4}$$

21. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^3 + 5x}{4x^4 - x^2 + 7} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^3 + 5x}{4x^4 - x^2 + 7} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^3 \left(1 + \frac{5}{x^2}\right)}{x^4 \left(4 - \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^4}\right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x} \cdot \frac{1 + \frac{5}{x^2}}{4 - \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^4}} = 0 \cdot \frac{1}{4} = 0$$

22. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^{10} - x}{x - x^3} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^{10} - x}{x - x^3} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^{10} \left(1 - \frac{1}{x^9}\right)}{x^3 \left(\frac{1}{x^2} - 1\right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^7 \cdot \frac{1 - \frac{1}{x^9}}{\frac{1}{x^2} - 1} = -\infty \cdot (-1) = \infty$$

23. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x + 3}{3x + \sqrt{4x^2 + 3}} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x + 3}{3x + \sqrt{4x^2 + 3}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \left(2 + \frac{3}{x}\right)}{3x + \sqrt{x^2 \left(4 + \frac{3}{x^2}\right)}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \left(2 + \frac{3}{x}\right)}{x \left(3 + \sqrt{4 + \frac{3}{x^2}}\right)} = \frac{2}{3 + 2} = \frac{2}{5}$$

24. **Feladat:**

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{2x^3 + x^2 + 13}}{\sqrt{7x^2 + 3x + 4}} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{2x^3 + x^2 + 13}}{\sqrt{7x^2 + 3x + 4}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{x^3 \left(2 + \frac{1}{x} + \frac{13}{x^3}\right)}}{\sqrt{x^2 \left(7 + \frac{3}{x} + \frac{4}{x^2}\right)}} = \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \sqrt[3]{2 + \frac{1}{x} + \frac{13}{x^3}}}{x \sqrt{7 + \frac{3}{x} + \frac{4}{x^2}}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{2 + \frac{1}{x} + \frac{13}{x^3}}}{\sqrt{7 + \frac{3}{x} + \frac{4}{x^2}}} = \frac{\sqrt[3]{2}}{\sqrt{7}} \end{aligned}$$

25. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[5]{7x^6 + x^4 - 5x^2 - 3}}{\sqrt{4x^3 + x - 11}} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[5]{7x^6 + x^4 - 5x^2 - 3}}{\sqrt{4x^3 + x - 11}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[5]{x^6 \left(7 + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4} - \frac{3}{x^6}\right)}}{\sqrt{x^3 \left(4 + \frac{1}{x^2} - \frac{11}{x^3}\right)}} = \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^{\frac{6}{5}} \cdot \sqrt[5]{7 + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4} - \frac{3}{x^6}}}{x^{\frac{3}{2}} \cdot \sqrt{4 + \frac{1}{x^2} - \frac{11}{x^3}}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} x^{-\frac{3}{10}} \frac{\sqrt[5]{7 + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4} - \frac{3}{x^6}}}{\sqrt{4 + \frac{1}{x^2} - \frac{11}{x^3}}} = 0 \cdot \frac{\sqrt[5]{7}}{2} = 0 \end{aligned}$$

26. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{7x - x^2 - 10}{x^2 - 25} =$$

Megoldás: Véges helyen vizsgáljuk a határértéket, kezdjük behelyettesítéssel.

$$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{7x - x^2 - 10}{x^2 - 25} = \frac{0}{0} =$$

Ennél a típusnál alakítsuk szorzattá a számlálót és a nevezőt. Keressük meg a polinomok gyökeit és használjuk a gyöktényezős felírást.

$$7x - x^2 - 10 = -(x - 2)(x - 5) \quad \text{mivel} \quad x_1 = 5 \quad x_2 = 2$$

$$x^2 - 25 = x^2 - 5^2 = (x - 5)(x + 5)$$

$$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{7x - x^2 - 10}{x^2 - 25} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{-(x - 2)(x - 5)}{(x - 5)(x + 5)} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{-(x - 2)}{(x + 5)} = -\frac{3}{10}$$

27. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{2x^2 - 7x - 4}{x^2 - 4x} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{2x^2 - 7x - 4}{x^2 - 4x} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(2x + 1)(x - 4)}{x(x - 4)} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{2x + 1}{x} = \frac{9}{4}$$

Felhasználva, hogy

$$2x^2 - 7x - 4 = 0 \quad \text{ha} \quad x_1 = 4 \quad x_2 = -\frac{1}{2}$$

így a gyöktényezős alak:

$$2x^2 - 7x - 4 = 2(x - 4)\left(x + \frac{1}{2}\right) = (x - 4)(2x + 1)$$

28. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 2x}{x^2 - x - 6} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 2x}{x^2 - x - 6} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x+2)x}{(x-3)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x}{x-3} = \frac{2}{5}$$

29. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{6x - 9x^2}{x^3 + 2x} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{6x - 9x^2}{x^3 + 2x} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(6 - 9x)}{x(x^2 + 2)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{6 - 9x}{x^2 + 2} = \frac{6}{2} = 3$$

30. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8^{x+1} - 3}{9 - 2^{3x+4}} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8^{x+1} - 3}{9 - 2^{3x+4}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8 \cdot 8^x - 3}{9 - 2^4 \cdot 8^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{8^x(16 - 3(\frac{1}{8})^x)}{8^x(9(\frac{1}{8})^x - 16)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{16 - 3(\frac{1}{8})^x}{9(\frac{1}{8})^x - 16} = -1$$

31. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6^{x-1} - 7^{-x}}{3^{2x+2} + 4^x} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6^{x-1} - 7^{-x}}{3^{2x+2} + 4^x} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6^{-1} \cdot 6^x - 7^{-x}}{3^2 \cdot 9^x + 4^x} = \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6^x(6^{-1} - \frac{1}{7^x \cdot 6^x})}{9^x(3^2 + (\frac{4}{9})^x)} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{6}{9}\right)^x \cdot \frac{6^{-1} - \frac{1}{7^x \cdot 6^x}}{3^2 + (\frac{4}{9})^x} = 0 \cdot \frac{6^{-1}}{9} = 0 \end{aligned}$$

32. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{3x^2 + 7x + 9} - \sqrt{3x^2 + 9x - 5}) =$$

Megoldás: A határérték $\infty - \infty$ típusú, így alkalmazzuk a következő bővítést:

$$\sqrt{A} - \sqrt{B} = (\sqrt{A} - \sqrt{B}) \frac{\sqrt{A} + \sqrt{B}}{\sqrt{A} + \sqrt{B}} = \frac{A - B}{\sqrt{A} + \sqrt{B}}$$

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{3x^2 + 7x + 9} - \sqrt{3x^2 + 9x - 5}) = \\ & \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{3x^2 + 7x + 9} - \sqrt{3x^2 + 9x - 5} \right) \frac{\sqrt{3x^2 + 7x + 9} + \sqrt{3x^2 + 9x - 5}}{\sqrt{3x^2 + 7x + 9} + \sqrt{3x^2 + 9x - 5}} = \\ & \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x^2 + 7x + 9 - (3x^2 + 9x - 5)}{\sqrt{3x^2 + 7x + 9} + \sqrt{3x^2 + 9x - 5}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2x + 14}{\sqrt{3x^2 + 7x + 9} + \sqrt{3x^2 + 9x - 5}} = \end{aligned}$$

Egyszerűsítsünk x-szel:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2 + \frac{14}{x}}{\sqrt{3 + \frac{7}{x} + \frac{9}{x^2}} + \sqrt{3 + \frac{9}{x} - \frac{5}{x^2}}} = -\frac{2}{2\sqrt{3}} = -\frac{1}{\sqrt{3}}$$

33. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{8x^2 + 13} - \sqrt{9x^2 + 7}) =$$

Megoldás: A határérték $\infty - \infty$ típusú, de x^2 együtthatói nem egyenlők, így emeljük ki $\sqrt{x^2} = |x| = x$ -t:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{8x^2 + 13} - \sqrt{9x^2 + 7}) = \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\sqrt{8 + \frac{13}{x^2}} - \sqrt{9 + \frac{7}{x^2}} \right) = \infty(\sqrt{8} - 3) = -\infty$$

34. Feladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 10x^3 - 4}{\sqrt[3]{5x^6 + 8x - 9 + 6x}} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 10x^3 - 4}{\sqrt[3]{5x^6 + 8x - 9 + 6x}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 \left(\frac{1}{x^2} - 10 - \frac{4}{x^3} \right)}{x^2 \sqrt[3]{5 + \frac{8}{x^5} - \frac{9}{x^6} + 6x}} = \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 \left(\frac{1}{x^2} - 10 - \frac{4}{x^3} \right)}{x^2 \left(\sqrt[3]{5 + \frac{8}{x^5} - \frac{9}{x^6} + \frac{6}{x}} \right)} &= \lim_{x \rightarrow \infty} x \frac{\frac{1}{x^2} - 10 - \frac{4}{x^3}}{\sqrt[3]{5 + \frac{8}{x^5} - \frac{9}{x^6} + \frac{6}{x}}} = \infty \cdot \frac{-10}{\sqrt[3]{5} + 0} = -\infty \end{aligned}$$

35. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt[5]{32x^6 + x^4 + 13x}}{\sqrt[3]{8x^4 + 3x^3 + 7x + 12}} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt[5]{32x^6 + x^4 + 13x}}{\sqrt[3]{8x^4 + 3x^3 + 7x + 12}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt[5]{x^6 \left(32 + \frac{1}{x^2} + \frac{13}{x^5} \right)}}{\sqrt[3]{x^4 \left(8 + \frac{3}{x} + \frac{7}{x^3} + \frac{12}{x^4} \right)}} =$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^{\frac{6}{5}} \sqrt[5]{32 + \frac{1}{x^2} + \frac{13}{x^5}}}{x^{\frac{4}{3}} \sqrt[3]{8 + \frac{3}{x} + \frac{7}{x^3} + \frac{12}{x^4}}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^{\frac{-2}{15}} \frac{\sqrt[5]{32 + \frac{1}{x^2} + \frac{13}{x^5}}}{\sqrt[3]{8 + \frac{3}{x} + \frac{7}{x^3} + \frac{12}{x^4}}} = 0 \frac{\sqrt[5]{32}}{\sqrt[3]{8}} = 0$$

36. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 9^{x-2} - 4^{2x+1} + 5}{10^{-x} + 6^{x+2}} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 9^{x-2} - 4^{2x+1} + 5}{10^{-x} + 6^{x+2}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 9^{-2} \cdot 9^x - 4 \cdot 16^x + 5}{10^{-x} + 6^2 \cdot 6^x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{16}{6} \right)^x \frac{2 \cdot 9^{-2} \cdot \left(\frac{9}{16} \right)^x - 4 + 5 \left(\frac{1}{16} \right)^x}{\frac{1}{10^x \cdot 6^x} + 6^2} = \infty \cdot \frac{-4}{36} = -\infty \end{aligned}$$

37. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8^{x+1} - 3^{x-2} + 13}{5^x - 2^{3x+4}} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8^{x+1} - 3^{x-2} + 13}{5^x - 2^{3x+4}} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 8 \cdot 8^x - 3^{-2} 3^x + 13}{5^x - 16 \cdot 8^x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{8^x \left(16 - 3^{-2} \left(\frac{3}{8} \right)^x + 13 \left(\frac{1}{8} \right)^x \right)}{8^x \left(\left(\frac{5}{8} \right)^x - 16 \right)} = -1 \end{aligned}$$

38. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{4x-5}{4x+3} \right)^{7x+10} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{4x-5}{4x+3} \right)^{7x+10} &= 1^\infty = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{4x+3-8}{4x+3} \right)^{7x+10} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{-8}{4x+3} \right)^{4x+3} \right]^{\frac{7x+10}{4x+3}} = (e^{-8})^{\frac{7}{4}} = \frac{1}{e^{14}} \end{aligned}$$

Felhasználva, hogy

$$\frac{7x+10}{4x+3} = \frac{x(7 + \frac{10}{x})}{x(4 + \frac{3}{x})} = \frac{7 + \frac{10}{x}}{4 + \frac{3}{x}} \rightarrow \frac{7}{4} \quad \text{ha} \quad x \rightarrow \infty$$

39. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{5x^2 + 14}{5x^2 + 4} \right)^{10x-3} =$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{5x^2 + 14}{5x^2 + 4} \right)^{10x-3} &= 1^\infty = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{5x^2 + 4 + 10}{5x^2 + 4} \right)^{10x-3} = \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{10}{5x^2 + 4} \right)^{5x^2 + 4} \right]^{\frac{10x-3}{5x^2 + 4}} &= (e^{10})^0 = e^0 = 1 \end{aligned}$$

Felhasználva, hogy

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{10x - 3}{5x^2 + 4} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \cdot \frac{10 - \frac{3}{x}}{5 + \frac{4}{x^2}} = 0 \cdot 2 = 0$$

40. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{8x + 5}{2x + 10} \right)^{9x^2 + 3} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{8x + 5}{2x + 10} \right)^{9x^2 + 3} = \left(\frac{8}{2} \right)^\infty = 4^\infty = \infty$$

41. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{3x^2 - 4}{5x^2 + 11} \right)^{4x+2} =$$

Megoldás:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{3x^2 - 4}{5x^2 + 11} \right)^{4x+2} = \left(\frac{3}{5} \right)^\infty = 0$$

42. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{3x^2 + \sqrt{x}}{\ln^2 x} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{3x^2 + \sqrt{x}}{\ln^2 x} = \frac{4}{0}$$

Négyzetre emelés miatt a nevező csak pozitív irányból közelítheti nullát, így

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{3x^2 + \sqrt{x}}{\ln^2 x} = \frac{4}{0^+} = 4 \cdot \frac{1}{0^+} = 4(+\infty) = \infty$$

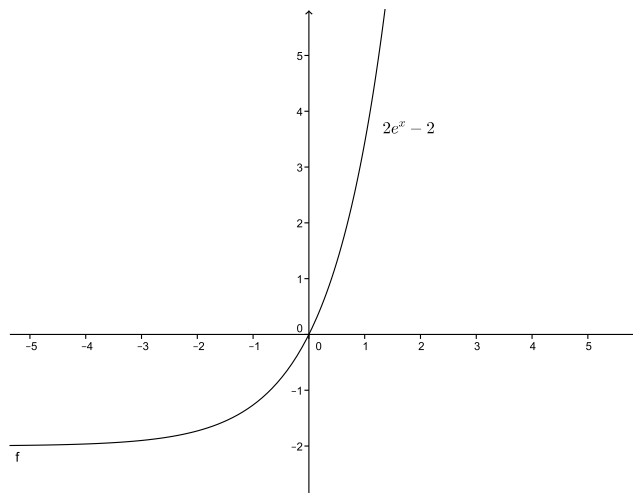
43. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{4x + 1}{2e^x - 2} =$$

Megoldás: Helyettesítsünk be:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{4x + 1}{2e^x - 2} = \frac{1}{0}$$

Az osztás nem végezhető el. Ábrázoljuk az $f(x) = 2e^x - 2$ függvényt, majd olvassuk le, hogy milyen értékeken keresztül közelíti meg f a nullát.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{4x + 1}{2e^x - 2} = \frac{1}{0^+} = \infty$$

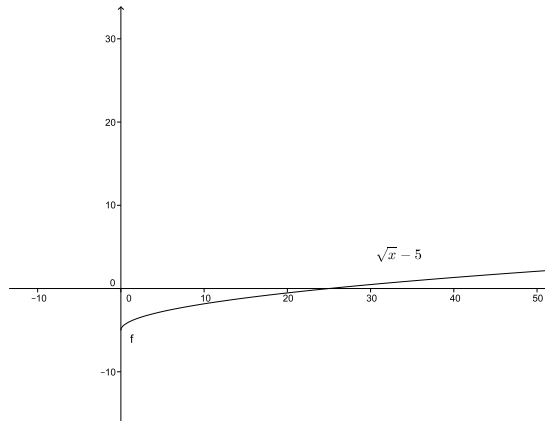
44. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow 25^-} \frac{7 + e^x}{\sqrt{x} - 5} =$$

Megoldás: Helyettesítsünk be:

$$\lim_{x \rightarrow 25^-} \frac{7 + e^x}{\sqrt{x} - 5} = \frac{7 + e^{25}}{0}$$

A művelet nem végezhető el. Ábrázoljuk $g(x) = \sqrt{x} - 5$ függvényt és olvassuk le a nullához való közelítés irányát, majd adjuk meg a határértéket:

$$\lim_{x \rightarrow 25^-} \frac{7 + e^x}{\sqrt{x} - 5} = \frac{7 + e^{25}}{0^-} = -\infty$$

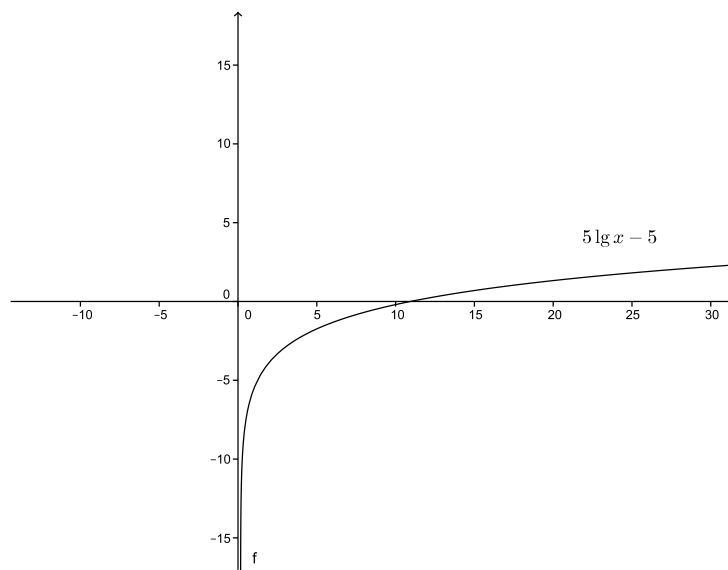
45. Vizsgafeladat:

$$\lim_{x \rightarrow 10^-} \frac{12}{5 \lg x - 5} =$$

Megoldás:

$$\lim_{x \rightarrow 10^+} \frac{x - 12}{5 \lg x - 5} = \frac{-2}{0}$$

Vizsgáljuk meg, hogy a nevező milyen értékeken keresztül tart nullához.

$$\lim_{x \rightarrow 10^+} \frac{x - 12}{5 \lg x - 5} = \frac{-2}{0^+} = -\infty$$